

ระบบ GSP ประเทศญี่ปุ่น

▶ การให้สิทธิ

ญี่ปุ่นให้สิทธิ GSP แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยให้การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้า (สินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม) ที่อยู่ในรายการได้รับสิทธิ สำหรับประเทศในกลุ่มพัฒนาน้อยที่สุด ญี่ปุ่น กำหนดให้ยกเว้นภาษีนำเข้าและไม่มีการกำหนดเพดานการนำเข้า สำหรับสินค้าที่อยู่ในรายการได้รับสิทธิ

สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบสิทธิพิเศษ GSP ของญี่ปุ่นได้ที่ <http://www.mofa.go.jp/policy/economy/gsp/explain.html>

▶ ระยะเวลาโครงการ

ญี่ปุ่นเริ่มให้สิทธิ GSP ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2514 โดยกำหนดเป็นโครงการโครงการละ 10 ปี

- โครงการที่ 1 วันที่เริ่มให้สิทธิ 1 สิงหาคม 2514 – 31 มีนาคม 2524
- โครงการที่ 2 วันที่เริ่มให้สิทธิ 1 เมษายน 2524 – 31 มีนาคม 2534
- โครงการที่ 3 วันที่เริ่มให้สิทธิ 1 เมษายน 2534 – 31 มีนาคม 2544
- โครงการที่ 4 วันที่เริ่มให้สิทธิ 1 เมษายน 2544 – 31 มีนาคม 2554
- ล่าสุดญี่ปุ่นได้ขยายเวลาการให้สิทธิ GSP ในปัจจุบันออกไปจนถึง 31 มีนาคม 2564

▶ ประเทศที่ได้รับสิทธิ GSP

ประเทศกำลังพัฒนา 149 ประเทศและดินแดนในเขตปกครอง 15 แห่ง

▶ รายการสินค้าที่ได้รับสิทธิ GSP

- สินค้าเกษตร 226 รายการ (พิกัดศุลกากร 9 หลัก) ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้าโดยไม่มี การกำหนดเพดานนำเข้า เช่น ผลไม้แห้ง กาแฟที่ไม่มีคาเฟอีน อาหารที่ทำจากข้าวโอ๊ต ขนมปังก้อนหรือเมล็ดธัญพืชจากข้าวโอ๊ต ปลาแซลมอนที่ไม่ได้บรรจุในภาชนะ น้ำตาลสดที่ได้จากผลไม้ แดงกวา และแตงกวาเล็กๆ ผสมน้ำตาลบรรจุภาชนะ เป็นต้น

- สินค้าอุตสาหกรรม ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า ยกเว้นสินค้าอุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มสินค้าอ่อนไหว (Sensitive) 81 กลุ่มสินค้า จำนวน 1,181 รายการ ทั้งนี้ได้กำหนดเพดานการนำเข้าภายใต้ GSP (Ceiling) และได้ลดหย่อนภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 20 40 60 80 และ 100 ของอัตรารักษาปกติ (MFN Rate) ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ละกลุ่มสินค้า สินค้าเหล่านี้ เช่น แป้งมันสำปะหลัง เด็กซ์ตริน ของทำด้วยหนัง เครื่องจักรสาน เสื้อผ้าเด็กเล็ก ดอกไม้ประดิษฐ์ เครื่องประดับเทียม ตุ๊กตาและของเล่น เป็นต้น

- สำหรับสินค้าที่ไม่ได้รับสิทธิ GSP นั้น ญี่ปุ่นไม่ให้สิทธิ GSP สินค้าอุตสาหกรรมบางรายการ เช่น น้ำมันปิโตรเลียม เครื่องแต่งกายทำด้วยหนัง รองเท้ากันน้ำ รองเท้ากีฬา และส่วนประกอบรองเท้า เป็นต้น ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษีนำเข้าของญี่ปุ่นได้ที่รายการสินค้าที่ยังคงใช้สิทธิ GSP ญี่ปุ่น (Form A) จำนวน 102 รายการ (ตารางแนบ)

▶ การควบคุมการนำเข้าภายใต้ GSP

- การกำหนดเพดานการนำเข้ารวม (Global Ceiling) โดยกำหนดเพดานปริมาณและมูลค่าการนำเข้ารวมภายใต้ GSP ในแต่ละสินค้าสำหรับทุกประเทศที่ได้รับสิทธิ โดยไม่มีการจัดสรรให้ประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นการเฉพาะและให้มีการใช้สิทธิโดยเท่าเทียมกัน (Equal Footing) เมื่อนำเข้าสินค้าใดก็ตามเกินเพดานรวมที่กำหนดไว้ สินค้าดังกล่าวจะถูกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราปกติ (MFN Rate)
- การกำหนดจำนวนนำเข้าสูงสุดจากบางประเทศ (Maximum Country Amount : MCA) กำหนด MCA ไว้ 1 ใน 5 หรือร้อยละ 20 ของเพดานรวมในแต่ละสินค้า ซึ่งหากมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศใดประเทศหนึ่งเกิน MCA ที่กำหนดไว้ สินค้าดังกล่าวจากประเทศนั้นจะถูกระงับสิทธิ GSP
- การบริหารเพดานการนำเข้ารวมและ MCA ถูกกำหนดไว้ในลักษณะ First Come-First Served และอยู่ภายใต้การควบคุมรายเดือน (Monthly Control) กล่าวคือ หากนำเข้าสินค้าใดเกินเพดานรวมที่กำหนดไว้หรือเกิน MCA สินค้าดังกล่าวจะต้องถูกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราปกติ (MFN Rate) ในกลางเดือนถัดไป จนกว่าจะสิ้นปีงบประมาณ (ปีงบประมาณของประเทศไทยอยู่ระหว่าง 1 เมษายน-31 มีนาคม)

▶ มาตรการการตัดสิทธิ GSP

นับตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2540 ญี่ปุ่นได้กำหนดมาตรการตัดสิทธิ GSP โดยพิจารณาจากระดับรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP per Capita) และความสามารถในการส่งออกของประเทศผู้ได้รับสิทธิ GSP ทั้งนี้ได้กำหนดการตัดสิทธิ GSP 2 วิธี คือ

การตัดสิทธิ GSP เป็นรายสินค้า (Partial Graduation)

ญี่ปุ่นจะตัดสิทธิ GSP สินค้าใดสินค้าหนึ่ง ในกรณีที่ประเทศผู้รับสิทธิ GSP มีรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP per Capita) ในปีก่อนๆ ปีใดปีหนึ่งอยู่ในเกณฑ์สูงตามการจัดลำดับของธนาคารโลก และมีการส่งออกไปญี่ปุ่นเกินร้อยละ 25 ของการส่งออกจากทั่วโลก และมีมูลค่าการส่งออกเกิน 1,000 ล้านบาท

การตัดสิทธิ GSP ในทุกประเภทสินค้า (Full Graduation)

ประเทศผู้รับสิทธิ GSP ที่มีรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP per Capita) อยู่ในเกณฑ์สูง (ตามการจัดลำดับของธนาคารโลก) เป็นเวลา 3 ปีติดต่อกันจะถูกตัดสิทธิ GSP ทุกรายการสินค้า

▶ การคืนสิทธิ GSP

- สินค้าที่ถูกระงับสิทธิ เนื่องจากเกินเพดานการนำเข้ารวมหรือเกิน MCA จะได้รับการคืนสิทธิ GSP ในปีงบประมาณถัดไปโดยอัตโนมัติ (1 เมษายน - 31 มีนาคมของปีถัดไป)
- ในกรณีที่ตัดสิทธิ GSP ภายใต้มาตรการตัดสิทธิ (GSP Graduation) นั้น ญี่ปุ่นไม่ได้รับประกันการคืนสิทธิไว้แน่ชัด แต่จะมีการทบทวนทุก 2 ปี

▶ มาตรการคุ้มครอง (Safeguard Measure)

หากการนำเข้าสินค้าภายใต้สิทธิ GSP ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายใน ญี่ปุ่นจะระงับการให้สิทธิ GSP สินค้าดังกล่าว

▶ เงื่อนไขการขอรับสิทธิ GSP

- เป็นสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้าที่ญี่ปุ่นให้สิทธิ GSP และ
- ผลิตถูกต้องตามกฎหมายแหล่งกำเนิดภายใต้สิทธิพิเศษที่ญี่ปุ่นกำหนด และ
- ส่งตรงจากประเทศที่ทำการผลิตไปยังญี่ปุ่น และ
- มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าประกอบการขอใช้สิทธิ

▶ การให้สิทธิ GSP เป็นพิเศษแก่ประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries : LDCs)

- ยกเว้นภาษีนำเข้าและไม่กำหนดเพดานนำเข้าภายใต้ GSP ในทุกรายการสินค้าจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด 45 ประเทศ
- กำหนดสินค้าบางรายการเพื่อให้สิทธิ GSP เฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุดเท่านั้น เช่น ไข่ปลาบรรจุกระป๋อง ปูกระป๋องชนิดไม่รมควัน เสื้อผ้าและรองเท้า เป็นต้น

▶ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

สินค้าที่จะได้รับสิทธิ GSP จะต้องเป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ดังนี้

1) กฎเกี่ยวกับการผลิต (Origin Criteria)

1.1) สินค้าที่จะขอรับสิทธิ GSP จะต้องผลิตโดยใช้วัสดุของประเทศผู้ผลิตทั้งหมด (Wholly Obtained Goods) หรือ

1.2) ผลิตจากวัสดุนำเข้าที่ได้รับการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Sufficient Processing) จนกลายเป็นสินค้าใหม่ภายใต้พิกัดศุลกากรที่แตกต่างไปจากพิกัดศุลกากรของวัสดุนำเข้า (ระดับ 4 หลัก) หรือมีสัดส่วนการนำเข้าไม่เกินร้อยละที่กำหนดของราคา FOB ของสินค้าที่ผลิตได้ ทั้งนี้ ญี่ปุ่นให้ถือเสมือนว่า

- วัสดุนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นเปรียบเสมือนหนึ่งวัสดุของประเทศผลิตตามกฎหมายการใช้วัสดุของประเทศผู้ให้สิทธิ GSP (Donor Country Content Rule)
- วัสดุนำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศเท่านั้น ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม เปรียบเสมือนวัสดุของประเทศผู้รับสิทธิ GSP ตามกฎแหล่งกำเนิดสะสมในอาเซียน (ASEAN Cumulative Rule)

2) กฎเกี่ยวกับการส่งตรง (Direct Consignment)

2.1) สินค้าจะต้องถูกส่งตรงจากประเทศผู้ผลิตที่เป็นผู้รับสิทธิ GSP ไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยไม่ผ่านดินแดนของประเทศอื่น

2.2) กรณีที่ส่งผ่านประเทศอื่น จะต้องเป็นความจำเป็นด้านภูมิศาสตร์หรือเป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการขนส่ง ไม่ว่าจะมีการขนถ่าย หรือเก็บรักษาไว้ชั่วคราวในประเทศที่สินค้าถูกส่งผ่านหรือไม่ก็ตาม โดยสินค้าจะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของศุลกากรของประเทศที่สินค้าถูกส่งผ่าน หรือเก็บรักษา และจะต้องไม่มีการดำเนินการอื่นใดกับสินค้า นอกจากการขนขึ้น/ลงจากเรือ หรือดำเนินการเพื่อรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพดี

3) กฎเกี่ยวกับหลักฐานเอกสาร (Proof of Evidence)

3.1) สินค้าที่จะขอรับสิทธิ GSP จะต้อง มีหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form A) ซึ่งออกโดยหน่วยงานรัฐบาลของประเทศผู้รับสิทธิ GSP หรือหน่วยงานอื่นๆ ของประเทศผู้รับสิทธิ GSP ที่ศุลกากรญี่ปุ่นได้ขึ้นทะเบียนไว้ให้เป็นหน่วยงานออกหนังสือรับรอง Form A เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรญี่ปุ่น ยกเว้น

สินค้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 200,000 เยน ไม่ต้องใช้เอกสาร Form A (สำหรับประเทศไทยหน่วยงานที่ออก Form A คือ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

3.2) สินค้าที่ผลิตโดยใช้วัสดุนำเข้าจากญี่ปุ่นจะต้องมี Certificate of Materials Imported from Japan ที่ออกโดยหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรองของญี่ปุ่นกำกับไปกับสินค้าด้วยเพื่อรับรองว่าเป็นวัสดุที่นำเข้าจากญี่ปุ่น

3.3) สินค้าที่ผลิตโดยใช้วัสดุของประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม จะต้องมหนังสือรับรอง Cumulative Working/ Processing Certificate ที่ออกโดยหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรองของประเทศผู้ผลิตกำกับไปกับสินค้าด้วย

ที่มา: สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
(ปรับปรุงวันที่ 23 มีนาคม 2554)
<http://www.dft.go.th>